

Αζωχρωστικές Ουσίες σε υφασμάτινα και δερμάτινα είδη

Αζωχρωστικές ουσίες

Οι αζωχρωστικές ουσίες είναι η πιο σημαντική κατηγορία συνθετικών χρωστικών υλών, η οποία περιλαμβάνει περίπου το 60-80% όλων των οργανικών χρωστικών ουσιών. Αυτές οι χρωστικές ουσίες χρησιμοποιούνται ευρέως για τη βαφή διαφόρων προϊόντων και κυρίως κλωστοϋφαντουργικών (υφασμάτων) και δερμάτινων ειδών όπως είναι **τα ενδύματα, οι πετσέτες, τα καπέλα, τα υποδήματα, τα γάντια, οι δερμάτινες τσάντες, τα πορτοφόλια, τα υφασμάτινα ή τα δερμάτινα παιχνίδια, τα σεντόνια και τα κλινოსκεπάσματα κ.ά.**

Οι χρωστικές ουσίες κάνουν κάθε λογής προϊόντα πιο όμορφα και πιο ελκυστικά για τον καταναλωτή δίνοντάς τους περισσότερο χρώμα και βεβαίως αποτελούν πλέον μέρος της καθημερινής μας ζωής.

Είναι όμως αυτό το πρόσθετο χρώμα που δίνουν κάποιες χρωστικές ουσίες, όπως είναι οι αζωχρωστικές, πράγματι μια θετική προσθήκη στη ζωή μας;

Επιδράσεις στην υγεία

Οι αζωχρωστικές ουσίες είναι δυνατόν να απελευθερώσουν ορισμένες επικίνδυνες και καρκινογόνες αρωματικές αμίνες κατά τη χρήση των προϊόντων που τις περιέχουν.

Διάφορες επιστημονικές μελέτες έχουν δείξει ότι οι αζωχρωστικές ουσίες είναι επικίνδυνες για την ανθρώπινη υγεία όταν έρχονται σε άμεση και παρατεταμένη επαφή με το ανθρώπινο δέρμα, είναι τοξικές και επικίνδυνες για την ανθρώπινη αναπαραγωγή και τα ανθρώπινα γονίδια και μπορεί να προκαλέσουν καρκίνο.

Μια επικίνδυνη χημική ουσία μπορεί να εισέλθει στον οργανισμό με τρεις κυρίως τρόπους: με την εισπνοή, την κατάποση και την απορρόφηση μέσω του δέρματος.

Ο ανθρώπινος οργανισμός και το ανθρώπινο σώμα έρχεται πρωτίστως σε επαφή με αυτές τις χρωστικές ουσίες στα υφάσματα, μέσω του δέρματος. Αυτό συμβαίνει γιατί το δέρμα έχει υψηλή διαπερατότητα, με αποτέλεσμα την απορρόφηση των ουσιών αυτών από τον οργανισμό μέσω των πόρων του.

Νομοθεσία

Στόχος της νομοθεσίας που εισάγει περιορισμούς στη χρήση αζωχρωστικών ουσιών είναι ουσιαστικά να προστατεύσει την ανθρώπινη υγεία, με την ελαχιστοποίηση της έκθεσης σε αυτές, μέσω της απαγόρευσης της χρήσης τους στη βαφή κλωστοϋφαντουργικών και δερμάτινων προϊόντων. Ορισμένα από αυτά τα προϊόντα όπως είναι τα παιχνίδια, τα ενδύματα και τα υποδήματα, **ενδέχεται να βλάψουν τις πιο ευάλωτες κατηγορίες καταναλωτών και ιδιαίτερα τις εγκύους και τα μικρά παιδιά.**

Οι περιορισμοί που αφορούν τις αζωχρωστικές περιλαμβάνονται στο σημείο 43 του Παραρτήματος XVII του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 1907/2006 (REACH), σύμφωνα με το οποίο:

«Αζωχρωστικές ουσίες που ενδέχεται να απελευθερώνουν επικίνδυνες αρωματικές αμίνες σε συγκεντρώσεις, μεγαλύτερες από 30 mg/kg (0,003 % κατά βάρος) στα αντικείμενα ή στα χρωματισμένα τους μέρη, **δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε κλωστοϋφαντουργικά και δερμάτινα αντικείμενα τα οποία ενδέχεται να έλθουν σε άμεση και παρατεταμένη επαφή με το δέρμα ή τη στοματική κοιλότητα, όπως:**

- ▶ ενδύματα, κλινοσκεπάσματα, πετσέτες, περούκες, καπέλα, πάνες και άλλα είδη υγιεινής, υπνόσακου,
- ▶ υποδήματα, γάντια, λουράκια ρολογιών χειρός, τσάντες, πορτοφόλια, χαρτοφύλακες, καλύμματα καθισμάτων, πορτοφόλια που φοριούνται στο λαιμό,
- ▶ υφασμάτινα ή δερμάτινα παιχνίδια και παιχνίδια τα οποία περιλαμβάνουν υφασμάτινα ή δερμάτινα εξαρτήματα,
- ▶ νήματα και υφάσματα προοριζόμενα για χρήση από τον τελικό καταναλωτή.

Κλωστοϋφαντουργικά και δερμάτινα αντικείμενα τα οποία περιέχουν αζωχρωστικές σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από τις μέγιστες επιτρεπόμενες δεν πρέπει να διατίθενται στην αγορά.»

Προστασία του καταναλωτή

Πρόληψη του κινδύνου

Στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας χρησιμοποιείται ένας πολύ μεγάλος αριθμός χημικών ουσιών. Για πολλές από τις χρησιμοποιούμενες χρωστικές ουσίες δεν υπάρχει επαρκής γνώση, ούτε είναι ευρέως γνωστοί οι κίνδυνοι από τη συγκεκριμένη ομάδα των αζωχρωστικών ουσιών. Σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα είναι δύσκολο να ληφθούν πληροφορίες σχετικά με το ποιες ουσίες έχουν χρησιμοποιηθεί σε αυτά τα προϊόντα.

Επιπλέον, σε καταναλωτικά προϊόντα όπως είναι τα έπιπλα και τα παπούτσια, χρησιμοποιούνται και άλλοι τύποι υλικών σε συνδυασμό με τα υφάσματα, όπως είναι το πλαστικό, το αφρώδες καουτσούκ, το ξύλο και το μέταλλο. Αυτό κάνει την εικόνα ακόμα πιο περίπλοκη όσον αφορά τις χημικές ουσίες που υπάρχουν στο προϊόν και την αξιολόγηση του κινδύνου που πιθανώς αυτό να περικλείει.

Δυστυχώς, η παρουσία αζωχρωστικών ουσιών επιβεβαιώνεται μόνο με χημική ανάλυση.

Οι καταναλωτές συνεπώς θα πρέπει:

- ▶ Να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και επιλεκτικοί στην αγορά υφασμάτων και δερμάτων προϊόντων που έχουν τεχνητά χρωματισθεί **καθώς δεν υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα κριτήρια που θα τους βοηθήσουν να επιλέξουν τα κατάλληλα προϊόντα.**
- ▶ Να επιλέγουν και να αγοράζουν προϊόντα υψηλών προδιαγραφών και όπου είναι δυνατόν αυτά να είναι πιστοποιημένα ότι δεν περιέχουν επικίνδυνες χρωστικές ουσίες.

Υποχρεώσεις εισαγωγών και εμπορών

Οι εισαγωγείς και οι έμποροι λιανικής πώλησης υφασμάτων και δερμάτινων ειδών πρέπει να βεβαιώνονται ότι τα είδη που εισάγουν και διαθέτουν στην αγορά δεν περιέχουν αζωχρωστικές ουσίες πέραν του επιτρεπόμενου από τη νομοθεσία ορίου.

Αυτό μπορεί να διασφαλισθεί με τους παρακάτω τρόπους:

- ▶ Με γραπτή διατύπωση του συγκεκριμένου όρου «**ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΙΕΧΟΥΝ ΑΖΩΧΡΩΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ**» κατά την παραγγελία των προϊόντων.
- ▶ Με την εξασφάλιση σχετικής βεβαίωσης από τον προμηθευτή ή τον κατασκευαστή (με αριθμούς τιμολογίου ή σειράς κατασκευαστή) στην οποία να βεβαιώνεται ότι τα προϊόντα δεν περιέχουν αζωχρωστικές ουσίες.
- ▶ Με την εξασφάλιση, πριν από τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά, **χημικής ανάλυσης** από διαπιστευμένο εργαστήριο, στην οποία να αναφέρονται οι αριθμοί σειράς του κατασκευαστή, η οποία να βεβαιώνει ότι τα προϊόντα δεν περιέχουν αζωχρωστικές ουσίες.

Τα πιστοποιητικά που βεβαιώνουν τη συμμόρφωση των υφασμάτων και δερμάτινων ειδών με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, ως προς την περιεκτικότητά τους σε αζωχρωστικές ουσίες, πρέπει να παραμένουν στην κατοχή των εισαγωγέων/διανομέων/πωλητών και να παρουσιάζονται για έλεγχο στους Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας όποτε αυτά ζητηθούν.

Όλα τα προϊόντα που εντοπίζονται με υψηλή περιεκτικότητα σε αζωχρωστικές ουσίες στην ευρωπαϊκή αγορά δημοσιεύονται στον κατάλογο του *Ευρωπαϊκού Συστήματος Ανταλλαγής Πληροφοριών για την Ασφάλεια Προϊόντων πλην Τροφίμων (RAPEX)*. Επιπρόσθετα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας δημοσιεύει σε ανακοινώσεις του οποιαδήποτε μη συμμορφούμενα προϊόντα εντοπίζονται κατά τη διάρκεια των συστηματικών επιθεωρήσεων που διεξάγονται για έλεγχο της κυπριακής αγοράς από επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι προτρέπονται να ανατρέχουν στις δημοσιεύσεις μέσω των οποίων κοινοποιούνται τα μη συμμορφούμενα προϊόντα και ειδικότερα στον Κατάλογο RAPEX και στις ανακοινώσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

<http://www.mlsi.gov.cy/dli>

(Ανακοινώσεις για Χημικές Ουσίες)

http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/rapex_archives_en.cfm

Για περισσότερες πληροφορίες
επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Τμήματος
Επιθεώρησης Εργασίας
του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

<http://www.mlsi.gov.cy/dli>

ή απευθυνθείτε στα Κεντρικά Γραφεία
του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας στα τηλέφωνα
22405611, 22405609, 22405637 και 22405608

Γ.Τ.Π. 364/2012-1.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Theopress Ltd

Τυπώθηκε σε ανακυκλώσιμο χαρτί